

Ur *Den Kommunistiska Internationalen* N:o 4 (maj 1921)

N. BUCHARIN

Om offensivtaktiken.

Den världsrevolutionära processen, detta jättelika historiska framsprång, vars make mänskligheten ännu aldrig skådat, är sammansatt av olika element, utvecklingsgrader, vägar, taktik, kampmetoder och värkande krafter, som genomför omstörtningen. Det är endast naturligt, att på olika tidpunkter, i olika utvecklingsfaser för proletariatet också uppstår olika problem och detta i första rummet problem av taktisk natur. Vi har här alls inte att göra med en specifik egenhet hos den proletära revolutionen. Densamma finner vi under skedet för feodalismens avlösning av den kapitalistiska samhällsordningen. Den franska revolutionen, varigenom den för kapitalismen grundligt upptrampade stora landsvägen ytterligare jämnades, hade likaså att genomgå en del skeden, som nog var varandra grundolika men ändå innebar samma världshistoriska; på klassvälde beroende sociala mening. Revolutionen började såvitt man här överhuvud kan tala om en "början" och ett "slut") år 1789. Den "slutade" ungefär 1815 samtidigt med avslutningen av de napoleonska krigen och Napoleons fall. Under ett kvarts århundrade genomgick revolutionen flera stadier, som också kännetecknade bourgeoisins olika taktiska metoder gentemot godsägarna.

Bourgeoisie började med uppror mot feodalväldet. Sedan organiserade den sin diktatur mot lantadeln, högg utan förbarmande in på den, kämpade med alla till buds stående medel mot sammansvärjningarna, mot de kontrarevolutionära upproren o. s. v. Efter detta följde en tid av förbittrat försvar mot de reaktionära yttre fienderna, mot monarkernas s. k. heliga allians, som det alls inte behagade, att adeln "utplundrades och kungarna gjordes ett huvud kortare. Produktionsprocessen i landets inre led avbräck – en oundviklig följdforeteelse i alla inbördeskrig – och överallt härskade ruin och armod. Finanserna råkade i förfall. Jobberiet florerade trots alla motåtgärder. Dessa omständigheter förvärrades ytterligare av blockaden och den yttre klasskampen mot de kontrarevolutionära staterna.

Bourgeoisins handlingskraft övervann dessa hinder. De borgerliga betryggade sin ställning, organiserade en armé, som gick fram under tonerna av marseljäsen och skred snart från *försvar* till angrepp på sina fiender. En ny period inträdde nu, en period av revolutionskrig, som objektivt befriade Europa. Naturligtvis vet alla t. o. m. endast halvt bildade, att de maktägande under denna period avbytte varandra och att först småborgarna (jakobinerna) ersattes med storborgarna samt sedan dessa med Napoleons *borgerliga* militärdiktatur. Likaså vet var och en, att Napoleon i förhållande till Europas monarker var en revolutionär kraft. Redan Heinrich Heine insåg framför allt de napoleonska krigens jättelika historiska betydelse och befrielsekaraktär. Det var de som undergrävde livegenskapen i Europa. I förhållande till socialismen och proletariatet har vi här naturligtvis att göra med en kontrarevolutionär kraft. Men på denna tidpunkt gällde det inte socialismens förverkligande utan kapitalismens seger över feodalväldet. Pacifisterna och den sociala fredens förkämpar (av Jaurès kategori), som irrar omkring med slutna ögon, beklagar övergången från försvar till anfall, som för dem betyder den stora revolutionsidéns undergång. Men marxisterna måste inse vilket vanvett det är att se frågan från denna synpunkt. Ty naturligtvis var det de revolutionära arméernas bajonetter som slutgiltigt rev sönder Europas multnande feodalistiska täcke. Våldet spelade här vid det nya kapitalistiska samhällets födelse rollen av barnmorska. När bourgeoisin, som "konstituerat sig som statsmakt", övergick från *försvar* till *anfall*, betydde detta i verkligheten *tillväxt i revolutionär kraft*.

Så stod sakerna för något mer än hundra år sedan.

Nu uppställer sig frågan: Är ett sådant läge tillåtligt under *proletariatets diktatur*?

Många råkar inför denna ”baksluga fråga i ”förlägenhet”: Vore det inte ”borgerlig” taktik? Om bourgeoisin tillgripit detta medel, får därför proletariatet göra det?

Det är klart, att sådan argumentering inte duger. Den är t. o. m. altigenom opportunistisk och – det får hrr pacifister godhetsfullt förlåta mig – direkt dum. Redan alltför länge har sådana argument mot proletariatets revolutionära taktik anförts: ”Uppror? – Gud bevara oss. Det har bourgeoisin gjort. – Barrikader? – Gud sig förbarme. Så kämpade bourgeoisin, proletariatet utgör flertalet. Det behöver inte begagnas grymma medel. Diktatur? Terror? – Det är likaledes borgerligt.” Så talade, talar och skall alla kompromissmakare tala.

För de revolutionära proletärerna är icke formen utan *klassväldet* sakens kärna. Det är solklart, att mellan den borgerliga och proletära utvidgningen”, mellan den borgerliga och proletära expansionen” förefinns samma skillnad som mellan kapitalismen och kommunismen. Den som inte begriper denna skillnad begriper överhuvud ingenting. Han har sålt smöret och lappat pängarna. Han är förlorad.

Den internationella bourgeoisin är naturligtvis högst intresserad av att proletariatet inte utvidgar sin territoriella basis. ”Om nu den olyckan en gång har inträffat i ett land, att arbetarna gripit makten”, säger bourgeoisin, ”så bör de åtminstone sitta där i sill land som i en bur, hålla sig stilla och inta gå framåt.”

Att bourgeoisin tänker så, är begripligt. Men när en person, som kallar sig ”socialist av princip uppträder mot den proletära expansionen, så är det klart, att han ännu är altigenom småborgare och inte proletär revolutionär.

Ganska futtiga och inskränkta är sådana invändningar som: ”Bajonetten duger inte för så ömtåliga ändamål som socialismens upphöjda idé”, Det är ingenting annat än efterklang av liberalborgerliga visor. Är alltså inte uppror en ”bajonett”? Är inte revolutionen själv en ”bajonett”? En ”finkänslig” kommunism passar för salongen, där man förströ sig med ytlig konversation, men den duger inte i den brutala livskampen, där människorna kämpar och dör för sin sak. Ja, det är ett hårt, brutalt liv, men det är den brutala verkligheten, det är förvärligandet av det upphöjda idealet, ingen platonisk suckan och längtan efter det.

Kommunistiska manifestet nämner, att proletariatet skall erövra hela världen. På vad sätt? Genom revolutionen, följaktligen med ”bajonetten”. Om proletariatet i ett land har tillryckt sig makten och är starkt nog att skrida till angrepp mot den borgerliga staten, så vill det säga, att revolutionens kraft är stor, att den är väl organiserad och att stora utsikter till seger är för handen. Detta till bourgeoisins fasa och till proletariatets fröjd, nämligen proletariatet i alla kapitalistiska stater, som den proletära republikens revolutionära armé går till anfall mot.

Här uppstår nya invändningar mot en sådan taktik, praktiserad av den redan *segerrika* delen av världsproletariatet. En ”inblandning” skulle inte kunna bli långvarig. En på ”konstlad väg” skapad, icke ”organiskt uppvuxen” sovjetmakt skulle inte duga. En sådan makt vore en ”främmande kropp”, vore ”importerad kommunism”

Låt oss först undra: Varför blandar sig då egentligen bourgeoisin för närvarande in i edra angelägenheter och har *fördel* av det? Finns det ens en enda polsk borgare, som vore så dum, att han inlade gensaga mot Frankrikes eller Englands hjälp? Finns det ens en enda ungersk borgare, som skulle spjärna emot samma hjälp? Naturligtvis inte. De borgerliga – de är affärsmän. De är inte så naiva att de skulle säga: För att organiskt” besegra revolutionen och de röda måste den polska bourgeoisin stödja sig endast på sina egna krafter, annars är den förlorad. Tvärtom, den värvar manskap, officerare, generaler, skaffar pansarbilar, instruktörer, köper giftgaser och för med tillhjälp av sådan inblandning: sin kamp mot de proletära arméerna.

Ja bourgeoisin är klok. Men om många socialpacifister kan man inte säga detsamma. Det är olyckan. Häri ligger det svåra fel, som också några arbetarkretsar har. Dessa fel måste skaffas ur världen. Den socialpacifistiska, i enlighet med sin natur för länge sedan föråldrade liberal-borgerliga ideologin måste tillintetgöras, ty med den kan arbetarklassen icke segra. När våra dagars bourgeoisin i olika länder hjälper varandra så gott den kan och inte är för stolt att anta denna hjälp, hur skulle då det internationella proletariatet kunna avstå från samma ömsesidiga understöd och kamratliga inblandning i socialismens och dess segers intresse? Det låter sig naturligtvis i ena eller andra fallet tänkas att tiden för denna inblandning ännu inte är mogen, att den nödiga styrkan för den ännu inte är vunnen o. s. v. Men *principiella* invändningar får inte göras.

Har emellertid inblandningen” (i delta fall den utländska ”sovjetiseringen”) en gång börjat, så är de kommunistiska partierna *skyldiga att stödja den med hela sin taktik*. I motsatt fall begår de ett simpelt förräderi, gör sig skyldiga till fanflykt. Sannerligen, vore inte det förräderi, om partiet inte ville understödja ett oundvikligt eller redan utbrutet uppror? Precis så förhåller det sig med den röda inblandningen. Den måste med alla medel bistås. Den som vill vara eller gälla för kommunist och protesterar mot ett sådant bistående, han är ingen internationell revolutionär utan en nationalistisk opportunist, om också av något ”mildare” slag.

Att övervärdera arbetarklassens ”nationella” stämning, är att göra detsamma som opportunisterna, som klagar över den revolutionära resningens förtidighet. Det kan ju finnas fall, då omogenhet förefinns. Men även då är partierna skyldiga att klargöra sin principiella ställning, att gå emot strömmen och inte följa den småborgerliga chauvinismens strandbrädd eller det brackiga politikschackrandet.

Vi har behandlat frågan mer eller mindre abstrakt. Men vi vet så väl, att hithörande frågor från att ha varit teoretiska skall bli praktiska. Vi står vid skiljevägen, på gränsen mellan det proletära försvaret och det proletära angreppet mot kapitalismens fästen. Vi måste besluta oss i frågan, om inte i dag så i morgon. Teoretisk klarhet och fullständig insikt i problemet är därför hos alla nödvändig. Revolutionen kan endast som världsrevolution segra. Det har vi tusen gånger upprepat. Att begagna varje möjlighet att störta kapitalismen i andra land, är därför en revolutionär nödvändighet. Genom en förlängning av hela processen skall de stridströtta massorna endast bli tusenfalt riter plågade. Har vi möjligheten (vilket naturligtvis inte alltid är fallet) att stöta den väpnade diktaturens murbräcka in i den borgerliga ordningens grundruttna byggnad, så spar vi våra krafter.

N. BUCHARIN.

Innehållförteckning till tidskriften [Den Kommunistiska Internationalen](#)